

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kamuoyunda “infaz yakma” olarak bilinen, koşullu salıverilme şartları oluşmuş hükümlülerin serbest bırakılmasının İdare ve Gözlem Kurulu kararlarıyla engellenmesi, münferit olmaktan çıkıp sistematik hale gelmiş özellikle siyasi mahpuslar açısından ikinci bir cezalandırma yöntemi olarak uygulanır olmuştur. Nitelikli bir kanuni düzenleme ve denetimden yoksun, bütünüyle İdarenin keyfi müdahalesine açık görünen bu uygulamanın araştırılması ve oluşan hak ihlallerinin derhal giderilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İç Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Rüstü TİRYAKI
Batman Milletvekili

GEREKÇE

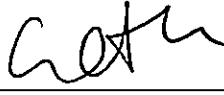
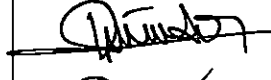
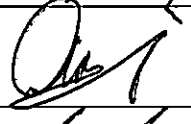
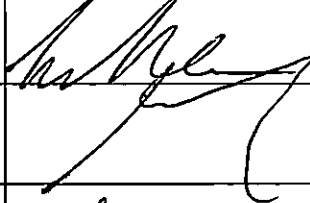
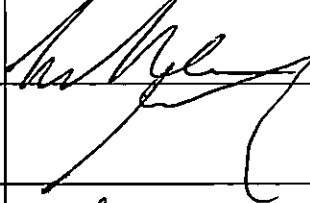
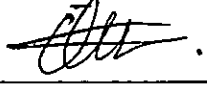
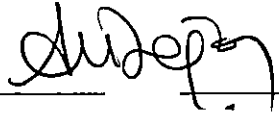
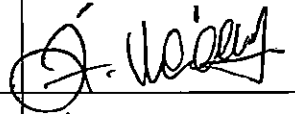
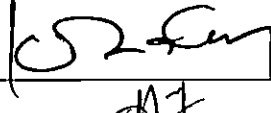
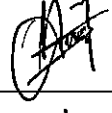
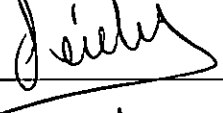

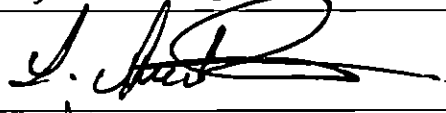
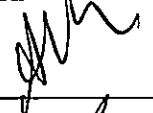
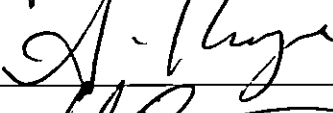
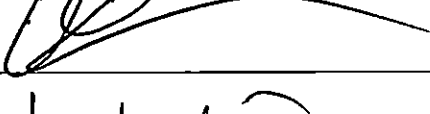
1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe giren 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da öngördüğü değişiklikler ile koşullu salıverilmenin şartlarından biri olan "iyi hal" kapsamı değiştirilmiş ve daha sonra yönetmelikle ilan edilecek olan İdare ve Gözlem Kurullarının temeli atılmıştır.

Ulusal ve uluslararası mevzuat ile evrensel hukuk ilkeleri gereğince özgürlüğü kısıtlayan kararların, bir mahkeme heyeti veya bir yargı birimi tarafından alınması gerekirken gelinen aşamada Türkiye'de "kurum müdürünün başkanlığında, gözlem ve sınıflandırmadan sorumlu ikinci müdür, idare memuru, cezaevi tabibi, psikiyatrist, bir psikolog ve psiko-sosyal yardım servisinde görevli diğer unvandan bir personel, öğretmen, infaz ve koruma başmemuru ile kurum müdürü tarafından teknik personel arasından seçilen bir görevli"den oluşan İdare ve Gözlem Kurulları, Mahkeme yerine geçerek objektif kriterler ve klinik yaklaşımlardan uzak kıstaslarla tahliye aşamasına gelmiş hükümlülerin salıverilmesine engel olmaktadır.

İnfazda eşitlik ve adalet ilkelerine aykırı olarak koşullu salıverilme hakkının kullandırılması bakımından açıkça "adli ve siyasi" mahpus ayrımı yapıldığı görülmektedir. Tespit edilebildiği kadarıyla şu ana kadar en az 138 siyasi mahpusun salıverilmesi "cezaevinde fazla su tüketme, elektrik faturasının yüksek olması, fazla kitap okuma veya az sayıda kitap okuma, cezaevi imamıyla görüşmeme, halay çekme, içeride iken üniversite bitirmeme, görüşçülerle selamlaşma, sayım ve aramalarda personel çalışmalarına kayıtsız kalma" gibi gerekçelerle ertelenmiştir. Bolu ve Sincan Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu gibi bazı cezaevlerinde ise koşullu salıverilme hakkı doğan tek bir siyasi mahpus dahi henüz tahliye edilmemiştir.

Cezaların infaz aşamasına geçildiğinde artık "suç" değil "kişinin" esas alınması gerektiği en temel infaz hukuku bilgisidir. Zira kişi hükümlü olduğunda artık işlediği suçla irtibatı kesilmiş ve infaz süreci başlamış olmaktadır. Dolayısıyla infaz süreci ve koşulları suçun türüne göre değişiklik gösteremeyecektir. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere Şartlı Tahliye Hakkında R(2003) 22 Sayılı Tavsiye Kararına göre de "*hapsedilmenin zararlı etkilerini azaltmak ve dış toplumun güvenliğini güvence altına almayı amaçlayan koşullar altında mahkumların topluma yeniden katılmalarını desteklemek için ömür boyu hapse mahkum olanlar dahil tüm mahkumlar, kanunen şartlı tahliyeden faydalanabilmelidir.*"

Evrensel modern ceza hukukunun özünü, tarihsel ilerlemeyle birlikte gelişen demokratik hukuk devletlerinde insanlık onurunu zedeleyen ilkel pratiklerden ve yöntemlerden kopuş oluşturmaktadır. Tarih boyunca çeşitli yer ve zamanlarda uygulanan insanlık dışı infaz ve cezalandırma usullerini geri çağırın, bireysel ve toplumsal adalet duygusunu zedeleyen bu infaz rejimi uygulamasına dair çalışmalar yürütme ve ihlalleri tazmin etme ve önlemeye yönelik düzenlemeleri hayata geçirmek TBMM'nin yükümlülüğüdür

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKI	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	..		
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	İĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	